

Detailhandel, vilde være overordentlig vanskeligt at gennemføre. Et saadant Forbud maatte, saa vidt jeg forstod den højtærede Minister rigtigt, have den Egenkab, at det var umuligt at omgaa det. Jeg ser godt, at dette maatte absolut være Tilfældet, hvis det skulde nytte noget. Derfor staar jeg, ligesom den højtærede Minister, overordentlig tvivlende, idet jeg heller ikke tror, at det vil være muligt at finde en Forbudsform over for Kapitalen, som vilde være i Stand til at gavne Detailhandlerstanden. Jeg tror nemlig, at Kapitalen, den kapitalstærke Person eller det kapitalstærke Selskab, altid vil kunne finde en Udvej. Det vil altid kunne komme til at gøre sig gældende, saa længe den fri Konkurrence danner Grundlaget for vore Omsætnings- og Produktionsforhold. Det har vist sig til Dato, og jeg føler mig overbevist om, at det ogsaa vil vise sig i Fremtiden. Den højtærede Minister kom til det Resultat, at han under de givne Forhold, og særlig fordi der i Øjeblikket føres en saa lidensabel Kamp, næppe vilde kunne være med til at gennemføre dette Forslag. I alt Fald vilde han være meget betænkelig ved nu at optage dette Spørgsmaal — hvad der maatte ske i Form af en Selskabslov — til indgaaende og alvorlig Behandling. Han kunde ikke gøre det; fordi, som han sagde, denne Lov nærmest maatte betegnes som en Veljighedslov. Jeg tror nok, det maa siges, at her er det rammende Ord sagt, naar denne Lov er bleven kaldt en Veljighedslov. Hvorfor er man kommen med denne Lov nu, netop i denne Tid, uden at man egentlig har sikret sig nogen Støtte for dens Gennemførelse, og uden at man, som det synes, for fuldt Udvor har gennemtænkt, hvad dette Lovforslag vil føre til? Ikke en af Forslagsstillerne synes at have gjort dette sidste. For mig kan der ikke være noget andet Svar end dette, at man har villet have noget frem; der kunde se ud, som om man tilstgæde at beskytte dem, som i Øjeblikket ere haardt betrængte. Man har villet kaste noget ind i den Kamp, som i Øjeblikket føres, der skulde se ud, som om det kunde gavne vedkommende. Man frygter for, at Middelstanden ellers skal vende sig en anden Vej, end den hidtil er gaaet. Saaledes kommer det til at se ud. Om det har været de Herrers Mening, om de have tænkt sig, at dette Lovforslag udelukkende skulde være et Valgforflag, ved jeg selvfølgelig ikke, men for de Herrers Vedkommende kommer det virkelig til at se saaledes ud. Værst tager det sig naturligvis ud for det ærede Medlem for Rjøbenhavns Amts 1ste Valokreds (Wahnsøn). Han er Medforslagsstiller til dette Lovforslag,

og vi have hørt det mærkelige, at han i Lørdags saa sig nødsaget til at tage Afstand fra Forslaget og bede Rigsdagen være saavelnlig at beskytte de Vælgere, der bo paa Frederiksberg, mod de Betsignelser, som hans Lovforslag, hvis det bliver vedtaget, maatte sprede blandt dem. Det er naturligvis ikke heldig, at en Rigsdagsmand kommer til at staa i den Situation, at han er med til at indbringe et Lovforslag, som han skal bede Rigsdagen om at værne sine Vælgere imod. Det er imidlertid ikke saa underligt, at det ærede Medlem har følt sig nødsaget til at optræde saaledes, thi den Presse, som har behandlet dette Spørgsmaal, siden det kom frem og er blevet drøftet i Bestyrelser for Handelsforeninger og andre Foreninger, er selve Højre-Presen. Det er den, der har taget sig af Forslaget og har kritiseret det. Jeg ser saaledes i Nationaltidende en udmærket Artikel af Formanden for Frederiksberg Kommunalbestyrelse, hvori han udtaler sig imod Forslaget, idet han udtrykkelig siger, at Maalestoffet er uretfærdig, ligesom Forslaget i det hele taget er det, og han slutter sin Artikel med at sige, at „det synes ubegribeligt, at man for Tiden, hvor Parolen — med Høje — lyder paa Beskyttelse af Middelstanden, kan falde paa en saa uretfærdig og hensynsløs ny Bestatning af denne eller dog af adskillige af dens Medlemmer.“ Det er naturligvis ikke behageligt at faa at vide fra den Side, som man har tænkt paa at ville værne, at man har taget fejl. Det er ikke behageligt at faa at vide paa en saadan Maade, som det er blevet udtrykt her af et meget fremraaende Medlem af Frederiksberg Kommunalbestyrelse, en anset Jurist, at man har taget fejl i den Grad, at man i Stedet for at værne dem, som man repræsenterer, vil komme til at staa dem i overordentlig Grad med det, man har foreslaaet. I det hele forekommer det mig, at Stillingen med dette Lovforslag giver et underligt Billede af hele vor politiske Stilling i Øjeblikket. Vi have her, forelagt af Repræsentanter for Byerne, alle tilhørende Regeringspartiet, et Forslag, der gaar ud paa at beskytte en Stand, som hidtil i væsentlig Grad — i det mindste efter de Herrers Mening — er gaaet med Regeringspartiet, og Regeringen staar nu og tager Afstand fra dette Forslag, er slet ikke enig med det i Princippet, og de, der skulle have Gavn af det, bede sig fritagene derfor. Højre indbringer et Forslag til Beskyttelse af Højre, men som angiver sig at være en Bekæmpelse af Forretninger, som Højres mere eller mindre ledende Mænd have startet. Det er et underligt Virvar, forekommer det mig, og hvad der skal komme ud af det, er ikke godt for